

Yttrande

Kommunstyrelseförvaltningen

Datum	Diarienummer	Sida
2021-03-22	KS 2021/79	1 (3)

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

Yttrande över remissen - Förstärkt skydd för väljarna vid röstmottagningen (SOU 2021:7)

Valnämnden har fått möjlighet att yttra sig kring *Förstärkt skydd för väljarna vid röstmottagningen SOU 2021:7*.

Valnämnden ställer sig generellt positiv till delbetänkandet och vill framföra nedanstående kommentarer. Vi vill även inledningsvis lyfta ett par synpunkter.

Kravet om att det bland röstmottagarna i röstningslokaler ska finnas åtminstone en person med erfarenhet från röstmottagning i tidigare val

Det är både önskvärt och eftersträvansvärt att ha erfarna röstningsmottagare även i röstningslokalerna. Dock bör det inte anges som formellt krav. Idag ordnar vi förtidsröstning i kommunens ordinarie lokaler med ordinarie personal. Vid eventuell personalomsättning, som teoretiskt sett kan ske under olyckliga omständigheter under en fyraårsperiod, skulle det vara svårt att uppnå kravet utan att ta in extra personal till en extra kostnad.

Valnämnden måste säkerställa att röstmottagarna har en godtagbar arbetsmiljö

Godtagbar arbetsmiljö är en viktig förutsättning. Utredaren föreslår att valnämnderna måste säkerställa att röstmottagarna har en godtagbar arbetsmiljö. Eftersom den praktiska fördelningen av arbetsmiljöansvaret i en kommun kan skilja sig åt anser vi inte att denna uppgift bör regleras och därigenom tillskrivas valnämnden. Det är att föredra att arbetsmiljöansvaret för röstmottagarna följer ordinarie ansvarsfördelning. Som exempel kan nämnas: vår kommun är kommunstyrelsen anställningsmyndighet för all personal, inte respektive nämnd.

Röstmottagarna ska tillfälligt få avvisa den som stör röstmottagningen

Utredningen föreslår att den som inte följer röstmottagarnas anvisningar tillfälligt får avvisas från lokalen, utrymmet eller området, om det har väsentlig betydelse för genomförandet av röstmottagningen. En avvisning bör rekommenderas som sista utväg eftersom risken för eskalerat läge och vidare störningar ökar.

Utredningen anger vidare att den som inte följer en anvisning om att lämna röstmottagningsstället kan komma att avlägsnas av polis eller ordningsvakt. Valnämnden vill därför framhålla att möjligheten att snabbt få stöd av polisen kan skilja sig åt över landets yta samt att i den mån det inte redan används, kan frågan om ordningsvakter för ändamålet blir kostnadsdrivande.

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13
E-post
kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00
Webb
www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Förbudet mot propaganda ska även omfatta ett område utanför ett röstmottagningsställe

Valnämnden ställer sig positiv till utredningens förslag om ett område närmast utanför röstmottagningsstället ska vara fritt från politisk propaganda, att detta område bör lokalanpassas och är således valnämndernas ansvar.

Ansvar för att upprätthålla ordningen även i området närmast utanför röstmottagningsstället faller på röstmottagarna, varför även detta kan komma att kräva ytterligare resurser i form av röstmottagare.

Gruppröstning

Utredningen föreslår ett förtydligande kring att varje väljare ska vara ensam i valbåset under röstningsförfarandet. Detta är utredningens förslag för att komma tillrätta med problemet kring gruppröstning; då en person kan misstänkas bli påverkad av medföljande personer som deltar i dennes röstningsförfarande. Valnämnden ställer sig bakom förslaget och vill poängtera vikten av att detta även tydligt framgår av den information som Valmyndigheten förmedlar till väljarna inför varje val. En motsvarande information om att detta gäller också vid de avskärmade valsedelarna bedöms vara av vikt.

Biträde åt väljare vid röstning

Valnämnden ställer sig positiv till att utredningens förslag att en röstmottagare alltid ska vara närvarande när en enskild person hjälper väljaren att rösta samt att hjälparen även omfattas av tystnadsplikt.

Reformen med avskärmningar av valsedelställen

Reformen om insynsskydd för valsedelställen tillämpades under EU-valet 2019. Som utredningen anger kommer ytterligare krav att ställas på röstmottagarna och logistiken vid de allmänna valen 2022, inte minst genom att det är tre val som ska förrättas och antalet valsedlar. Detta pekar även på fortsatt behov av ersättning för inköp av ytterligare avskärmning av valsedelställen.

Ansvar för utläggningen av valsedlar i valsedelstället

Utredningen föreslår bland annat att ansvaret för utläggning av valsedlar i röstnings- och vallokaler ska övertas av valadministrationen, vilket i praktiken innebär de förordnade röstmottagarna. Vi de senaste två valen har vi redan tillämpat denna princip.

Ett önskemål är att valnämnden kan ange en sista tid för när partierna ska ha inkommit med sina valsedlar till röstningslokalerna. Ju fler partier som ska till vallokaler och ju fler valsedlar som ska läggas ut, desto större kan risken bli att valsedlarna inte presenteras på ett likvärdigt sätt i alla vallokaler. Även om valsedlarna ska presenteras i bokstavsordning kan det bli stressigt att sortera om i valsedelställen, särskilt om det är ont om tid.

Förstärkning inför 2022 års allmänna val

Vi vill också bekräfta utredningens slutsats om kommunernas behov av förstärkta statsbidrag inför de allmänna valen 2022, både för anskaffning av fler avskärmar och fler röstmottagare. Behovet av fler röstmottagare kan även härledas till utredningens förslag med fler uppgifter för röstmottagarna, risk för ökad köbildning så väl som behovet av att allt fler förtidsröster behöver hanteras samtidigt som röstning sker i vallokaler. För att ordningen ska upprätthållas och rättssäkerheten garanteras är således ett ökat statsbidrag för att hantera de ökade krav som ställs på kommunerna att önska.

Yttrande

Kommunstyrelseförvaltningen

Datum	Diarienummer	Sida
2021-03-22	KS 2021/79	3 (3)

Övrigt

Valnämnden uppmanar även till eventuella behov av samt att stöd kring hur de allmänna valen kan planeras, förberedas och genomföras på ett säkert sätt även under påverkan av en pandemi.

Lennart Karlsson
Valnämndens ordförande